

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Notata quędam in collectaneis Nicephori, quę ad calcem historię
Ecclesiasticę Theodoriti adiecta sunt, Cap. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

Passivitas vitæ quid significet apud Tertull. & unde hæc vox fluxerit. CAP. XV.

TERTULLIANVS lib. contr. Valentin. ait Valentinianos de Passivitate vitæ generositatem suam vindicare. Eodémque libro, passiuos discipulos eos vocat. Quo quidem loco, vt Beato Rhenano facillè assentior, qui passivitatem vitæ pro turpi vita ac voluptatibus dedita accipit, idque D. Hieronymi autoritate probat, qui exponens illud Osee, Super capita montium sacrificabant, passivam religionem veræ religionis austeritati opponit: ita certè minime hoc illi assentiri possum, quòd has voces ab adverbio, passim originem trahere vult, quemadmodum & adverbium, passim, à Græco πάντη. Passivitas enim, & passiuus, voces sunt à Græco expressæ. Quod enim Græci ἐμπαῖτης dicunt, hoc Tertulliano passivitas est. Quod rursus Græcis est ἐμπαῖτης id Tertulliano & Hieronymo passivus est, hoc est, lascivus atque obscænis voluptatibus addictus.

Notata quadam in Collectaneis Nicephori, quæ ad calcem Historiæ Ecclesiasticæ Theodoriti adiecta sunt. CAP. XVI.

CVM nuper Theodori Lectoris Græca quædam Collectanea à Roberto Stephano ad Ecclesiasticæ historiæ Theodoriti calcem adiecta in manus sumpsissem, quædam se obtulerunt, quæ tametsi leuiuscula fortassè quibusdam videri possint, tamen quando rudibus, hoc est, mei similibus ista cudentur, huic quoque chartæ à me illinentur. Ac primùm fol. 350. r. mendum illud, quod appictus asteriscus indicat, facillè tolletur, si pro γέλω, γέλων legamus. Sequenti pag. Archiepiscopi Leonis lege institutum fuisse ait Author, vt clerici apud præfectum prætorio duntaxat responderent. Ac præterea istud ei in more positum fuisse, vt neminem in sacrum ordinem accenseret, qui Psalterium nesciret. Fol. 353. pag. 1. Diaconi cuiusdam orthodoxi mentio fit, qui cum à Theudericho Aphro malè de religione sentiente plurimùm, se amari cernebat, quò eum vehementiùs adhuc, in sui amorem pertraheret, ab Orthodoxa fide ad Arrianam hæresim descivuit. Quod cum intellexisset Theuderichus, eum, quem tantopere amabat, capitis supplicio quamprimùm affici iussit, dicens, Si Deo fidem non servasti, quonam pacto conscientiam sanam homini servaturus es? Pag. 2. Denterij Arriani Episcopi meminit, qui Barbam quandam (βάρβαρον corruptè legitur pro Βάρβαρον) lustrica vnda tingens, hanc verborum formam adhibuit: Baptizatur Barbas in nomine Patris per Filium in Spiritu sancto. Quo dicto statim baptisterij aqua evanuit. Fol. 354. pag. 1. Timotheum Archiepiscopum hoc in mores induxisse refert, vt Nicenum Symbolum in omnibus sacris conuentibus recitaretur, cum antè non nisi semel singulis annis, hoc est, eo die, quo Christus in crucem actus est, cani solitum fuisset. Paulo post, vbi de eodem Timotheo, eiusque in fide levitate agitur, in his verbis, χαλεπῶς αὐτὸν ἵπομασεν, maculam insidere non dubito, ac pro ἵπομασεν, ἵπιμασεν legendum esse, quemadmodum & proximè post mendum irreptit in his verbis, ἐν τῷ τῷ τόπῳ χεῖματα πολλὰ κείσται μαθὼν Κωάδης ὁ βασιλεὺς, ταῦτα μαθεῖν ἐβασίλευσεν. Etenim pro his duobus postremis vocabulis respondendum esse censeo λαβῆν ἐκέλευσεν, aut quid simile, sensu nimirùm id apertissimè postulante. Sic eadem pag. in his verbis, πῶς οὐκ ὀφύλαρχος ἔφησεν, εἰ μὴ δύο ὁ χειρὸς, θεὸς γυμνὸν σταυρὸν ἐδέξατο; quis non statim animadverterat pro γυμνὸν, γυμνὸς legi debere? Idem enim est hoc loco θεὸς γυμνὸς, quod μόνη θεότης, quæ quidem ea natura est, vt nullum cruciatum admittere queat.

contrà quàm Seueriani Theopaschite contendebant. Postremo eiusdem pag. vers. ante τὸ δίκτω; collocanda est præpositio εἰς. Pag. 2. vers. 7. pro εἰσπῶς, ὀάσπῶς restituo. Oasis enim remotissima quædam atque inamœnissima solitudo erat, in quam Imperatores plerunque eos relegabant, qui ab ipsis in fide dissentiebant. Vers. 14. μεταπεμφάμενοι τῷ ξένῳ τῷ παράσματος. Mihi ad sensum accommodatius videtur, vt μεταμεμφάμενοι legamus .i. δυσχερῶντες, χαλεπῶς φέροντες. Sic vers. 29. παρρησιότης malim, quàm, vt habet editio, παρρησιότης: vt respondeat huic verbo παροῦσαι, quod proximè antecedit. Fol. 353. pag. 1. hunc morem in Ecclesia Romana obtinuisse tradit Theodorus, vt nulla immobilia bona possideret. Quòd si etiam aliqua huiusmodi obuenerent, protinus venderentur, pretiùmque in tres partes diuideretur, quarum vna Ecclesiæ, altera Episcopo, tertia Clero tribueretur. Atque hunc morem in reliquis quoque obseruari. Sed & hîc quoque non leue erratum inuasit. Etenim pro ἀγῶς παρῶσαι, facillè apparet legendum esse εὐθῶς παρῶσαι.

Vindicantur quedam in MAXIMI de Charitate Centuriis à censuris
Gefneri & Obsopæi interpretis. CAP. XVII.

IN Maximi eruditissimi viri Centuriis de Charitate, quædam mihi animaduertisse videor. In quibus emendandis, meo quidem iudicio, inanam, vel certè parum felicem operam suscepit Gefnerus, Interpretis Obsopæi coniecturas, vt opinor, secutus. Ea porro, ne alioqui Lectori fraus fiat, hîc annoranda duxi. Cent. 3. art. 15. pro ὑπὸ πῶς ἢ πῶς αὐτῶν λύπης τὴν πικρίαν ἐπιπέτεις; legendum putat ὑπὸ ἔδονός, & pro ἐπιπέτεις, ἐδέξην. Ego nihil planè in verbis immutandum censeo, verùm sic duntaxat legendum, ὑπὸ πῶς, vt hæc per interrogationem efferantur, hoc sensu: quidnam causæ est, cur offensus aduersus eum animi acerbitatem paris? Artic. 29. causam nullam video, cur hæc verba τῷ κρείω submoueantur. Vult enim author id quod non est, priuationem esse non quidem eius quod propriè est (id est, Dei) sed eius quod per participationem propriè existentis (hoc est Dei) est. Art. 60. putat idem Gefnerus in his verbis, πάντων τῶν παρηρημένων ἡπαιμένων ἐπ' αὐτῶν αὐτῶν ἀπολύειν, pro hoc postremo vocabulo collocandum esse ἀπελαύσει. Sed huic emendationi nullus hîc mihi locus esse videtur, cùm recepta littera commodum sensum nobis exprimat. Vult enim Maximus vitia superata inanis gloriæ affectum antè compressum, ac velut vinculis quibusdam coercitum aduersus animam soluere. Neque enim huiusmodi vitium nisi reliquis domitis ac profligatis, existere plerunque solere. At multo crassius illud est, quod Art. 68. pro ἀδολεία, emendat ἐδέλεχία, ignorans videlicet ἀδολείας vocem apud Davidè, ac plerisque aliis Scripture locis vsurpari pro pia ac iucunda quadam meditatione. Art. 95. in illis verbis, ἐκλάθη τόδε, ἀπέλωτο τόδε, Interpres Obsopæus corrigit ἐκλάθη. vertit enim, fractum est. Ego tamen haud paulò lubentius legerim ἐκλάπη, surreptum est. Cent. 4. Art. 60. perperam quoque Gefnerus in his verbis, ἔδὲ λογίζεται ἑαυτὸν ἡδὴ κατεληφέναι, pro ἑαυτὸν σοιοπὸν legendum esse coniicit, cùm Paulus ipse hanc emendationem apertè respuat, Philipp. 3. ad quem hoc loco Maximus alludit.

Collecta nonnulla ex Epiphanio Hæres. 30. quæ est Ebionitarum.

CAP. XVIII.

MEMINIT Epiphanius in hæres. 30. Pellæ vrbs cuiusdam Decapoleos, in quam hæres. 29. Christianos imminente Hierosolymitana obsidione diuinitus admonitos commigrasse, sicque impendenti exitio subductos fuisse scribit.